

LES LLETRES

LES DIADES POPULARS CATALANES

Per JOAN AMADES

L' "Enciclopèdia Catalunya" de l'editorial Barcino ha publicat el volum segon d'aquesta obra de folklore, interessant perquè resenya i estudia les festes populars que es fan a totes les terres on és parlada la nostra llengua valenciana. Les festes principals, naturalment, i encara així el volum segon del qual parlarem no esgota el tema. I és que la nostra gent sap conjuminar festes, "festarres", festetes per qualsevol motiu, sant o santa i per qualsevol recordació històrica.

Unes festes vénen celebrant-se des dels temps de la pagania, com són les de Primavera i les de la Tardor, i que l'esperit cristià les ha fetes religioses. Altres tenen un motiu netament religiós. Les unes i les altres perduren a través dels segles i les trobem a la muntanya i al pla, a l'horta i a la marina. Hi ha festa popular que la trobem al nord i al sur quasi bé sense cap variant. Altres han naixent a un indret i allí es mantenen vives i singulars. La replega dels costums dels pobles en les seues diades clàssiques és una tasca que sols pot fer-la un folklorista molt ben documentat.

El volum primer d'aquesta obra que a tots interessa comprén, entre altres festes, les de Tots Sants, Nadal, Sant Antoni, les falles de Sant Josep de València, Sant Vicent amb els miracles que han desaparegut ja...

El segon volum descriu els Mossos i Cristians d'Alcol, el Corpus valencià amb la Degolla, Roques, la Moma, l'entrada de la murtra, les antigues representacions de

misteris durant el període del Corpus i després de la vuitada de Sant Pere, les fogueres de Sant Joan, la fira de València per Sant Jaume, les festes de Castelló per Sant Félix, el misteri d'Elx, el ball de Torrent, les "loes" de Benassal que per equivocació d'informació el Sr. Amades consigna en la festa de Sant Roc quan són en realitat pròpies de les festes de Carnestoltes. (Cal dir que aquesta equivocació s'ha d'atribuir al Baró de Lihori, ("La música en Valencia. Diccionario biográfico y crítico") de qui Amades es fia sense comprovació ulterior. La xàquera vella i les albaides valencianes ocupen en el llibre el seu lloc corresponent. I la carxofa de Silla.

Açó, i alguna altra festa popular que ens fuig de la memòria en escriure aquestes ratlles, són festes pròpies, típiques del País Valencià. I com que l'obra es referix a les diades del Principat i de les Mallorques vegem si és important la replega que Joan Amades ha fet i el curiós que resulta tindre en tres volums una font tan ampla d'informació.

Car el volum tercer comprendrà els Carnestoltes, la Quaresma, la Setmana Santa i les dues Pasquies.

No sabriem fer cap més retret que el consignat sobre el que Amades diu col·loquis de Benassal si no fora que nosaltres voldriem perfecta aquesta obra. Es aquivo-cada l'explicació que en fa de la Carxofa de Silla i de l'Embaixada de Sant Jordi d'Alcol cal dir que encara se celebra i amb tota la seua esplendor.

La biografia consignada és nombrosa i l'obra va il·lustrada amb magnífiques fotografies, gravats i reproduccions musicals.

Esperem, amb darrer, el tercer volum de Les diades populars de les terres de la nostra llengua.

CARLES SALVADOR

Dimarts, 14 d'Abril de 1936

p.